

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ РИМСЬКОГО ПРАВА

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

УХВАЛЕНО

Рішенням кафедри права та

методики викладання правознавства

Протокол №2 від 14 вересня 2020 року

Анотація дисципліни

Римське приватне право є історично сформованою системою права, яка регулювала майнові та особисті немайнові відносини (цивільні відносини) у сфері приватного інтересу особи, та яка відіграла виключну роль у розвитку сучасної світової цивілістики.

Навчальна дисципліна «Основи римського права» закладає основи правової культури, юриспруденції загалом, а також дає знання про історію становлення та розвитку основоположних інститутів приватного права.

Основи римського цивільного права є дисципліною обов'язкової складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є приватно-правові відносини та особливості їх регулювання в період існування Римської держави, а також реципіювання норм римського приватного права у більш пізніх правових системах.

Передумовами вивчення дисципліни є опанування дисциплін: теорія держави і права, історія держави і права зарубіжних країн.

Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з історією виникнення і розвитку римського права, його джерелами, змістом, історичним і сучасним значенням. «Основи римського права» є дисципліною, яка закладає не тільки основи правової культури, а й юриспруденції загалом, дає знання про історію становлення та розвитку багатьох інститутів сучасного права.

Завдання навчальної дисципліни: набуття студентами знань та розуміння змісту основних положень та принципів римського приватного права, таких як справедливність, добросовісність, правові вимоги, речове та особисте право, юридична угода, захист права, статус особи, зобов'язання, борг та відповідальність, та інші; формування професійного праворозуміння та правової культури майбутнього юриста шляхом засвоєння надбання римської правової культури; аналіз основних джерел римського приватного права, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності.

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні заняття / семінарські / лабораторні/ індивідуальні	20
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Нормативна/ вибіркова
2020	3	5	3 / 90		залік	нормативна

Результати навчання

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати :

- понятійний апарат навчальної дисципліни «Основи римського права»;
- передумови виникнення, формування, розвитку римського приватного права;
- джерела римського приватного права;
- особливості правового становища різних категорій осіб в римському суспільстві, основи правового статусу юридичних осіб;
- способи захисту прав і законних інтересів учасників правовідносин в римському приватному праві;
- основні положення речового, зобов'язального, договірнього, спадкового права Стародавнього Риму;
- основні проблемні питання римського приватного права;
- особливості рецепції положень римського приватного права у цивільному праві України.

вміти :

- вільно оперувати юридичними поняттями, термінами римського приватного права;
- правильно тлумачити і застосовувати джерела римського приватного права, норми приватного права;
- аналізувати основні положення римського приватного права, визначати загальні та специфічні риси інститутів приватного права, віднаходити паралелі та відмінності з чинним цивільним правом України та правом інших країн;
- критично оцінювати категорії, принципи, інститути римського приватного права;
- визначати межі можливого використання набутих знань із римського приватного права у процесі сучасного правотворення.

Тематичний план вивчення дисципліни

Назви тем	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота
Тема 1. Загальна характеристика римського права	10	2	2	-	6
Тема 2. Захист порушеного права	14	2	4	-	8
Тема 3. Особи	12	2	4	-	6
Тема 4. Сімейні правовідносини	12	4	2	-	6
Тема 5. Речове право	15	4	2	1	8
Тема 6. Зобов'язальне право	15	4	2	1	8
Тема 7. Спадкове право	12	2	4	-	6
Усього годин	90	20	20	2	48

Політика дисципліни

Ідентифікація та облік знань студентів проводиться, як правило, під час практичних занять з конкретних тем, а також під час складання заліку.

Облік успішності враховує як ступінь підготовленості до практичних занять (в рамках опрацювання студентом лекційного матеріалу, літератури; виконання самостійної роботи студентом), так і активність студента під час обговорення питань, розв'язання різного роду правових завдань і тестів.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Формами контролю є: поточний, проміжний та семестровий (підсумковий).

Поточний контроль							Разом	Загальна сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7		
Поточний контроль							75	100
10		15		15	20	15		
Контроль самостійної роботи							25	
5	5		5	5		5		

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>).

Академічна доброчесність

Неухильне дотримання усіма учасниками навчального процесу норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка від 30 вересня 2019 р. № 420.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.

Взаємні зобов'язання учасників навчального процесу щодо академічної доброчесності полягають у наступному:

Студенти зобов'язані забезпечити повністю самостійне виконання всіх завдань і робіт і відмовитися від будь-яких дій, які можуть вплинути на об'єктивне оцінювання інших студентів.

Викладач зобов'язується забезпечувати повноту і справедливість усіх форм контролю, об'єктивність і неупередженість оцінювання. У разі встановлення факту плагіату студент отримує мінімальний бал. Якщо має місце надання однакових робіт декількома студентами всі вони отримують мінімальний бал незалежно від «першоджерела».

Усі завдання, передбачені робочою навчальною програмою та методичними вказівками, мають бути виконані у встановлений термін.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- 75 балів: робота на практичних заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач.

- 25 балів: контроль самостійної роботи – підготовка до практичних заняттях та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, підготування рефератів тощо.

Разом – 100 балів.

Щодо системи розподілу балів, які отримують студенти та рейтингової системи, яка трансформується в національну шкалу та шкалу ECTS.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Бондар Н.А. Основи римського права: навчально-методичний посібник (програма, плани семінарських занять, завдання і рекомендації для самостійної роботи, тести) для студентів 1 та 2 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право» / Н.А. Бондар. – Суми, 2015.
2. Задорожний Ю. Основи римського приватного права. – К. : Істина, 2012.– 342 с.
3. Макарчук В. С. Римське приватне право / В. С. Макарчук. – Харків : «Атіка», 2015. – 256 с.
4. Орач Є.М. Римське приватне право / Є.М. Орач, Б.Й. Тищик. – К.: Ін Юре, 2015. – 392 с.
5. Основи римського приватного права. Стислий курс. / За заг. ред. В. А. Кройтор.– Харків : НікаНова, 2014.– 197 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.Вернадського
2. <http://pravoznavec.com.ua/books/35#mayak> – Електронна бібліотека юридичної літератури
3. <http://ukrlibrary.com.ua/> – Онлайн-підручники
4. <https://pidru4niki.com> – Українські підручники онлайн